

İç Çarpım ile İlgili Örnekler

① $f: \mathbb{R}^2 \times \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$
 $f(u,v) = u_1 v_2 + u_2 v_1$

fonksiyonu, $\mathbb{R}^2$ uzayında bir iç çarpım

olur mu?

Çözüm. $u = (1,0)$ $\nearrow (u_1, u_2)$ alalım.

İç çarpımda, $\langle u, u \rangle = 0 \Leftrightarrow u = 0$ özelliği vardı.

$$f(u, u) = u_1 \cdot u_2 + u_2 u_1 = 1 \cdot 0 + 0 \cdot 1 = 0 \text{ olup } \langle u, u \rangle = 0 \text{ fakat}$$

$u = (1,0) \neq (0,0)$ olduğundan, f fork. bir iç çarpım değildir.

② $f: \mathbb{R}^2 \times \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$, $f(u,v) = u_1 v_1 + u_2 v_1 - u_1 v_2 + 4u_2 v_2$ fonksiyonunun

$\mathbb{R}^2$ uzayında bir iç çarpım olduğunu gösteriniz.

Çözüm. * $u = (u_1, u_2) \neq 0$ olsun.

$$f(u, u) = u_1^2 - u_1 u_2 + u_2 u_1 + 4u_2^2 = u_1^2 - 2u_1 u_2 + 4u_2^2$$
$$= (u_1 - u_2)^2 + 3u_2^2$$

$f(u, u) = 0$ olsaydı $u_1 - u_2 = 0$ ve $u_2 = 0$ yani $u_1 = u_2 = 0$

olurdu ki bu $(u_1, u_2) \neq 0$ olması ile çelişir. Böylece

$$f(u, u) = (u_1 - u_2)^2 + 3u_2^2 > 0 \text{ dir. Ayrıca}$$

$$f(u, u) = 0 \Leftrightarrow u_1 = u_2 = 0 \text{ dir.}$$

* ~~$f(u,v) = u_1^2 - u_1 u_2 - u_2 u_1 + 4u_2^2$~~

$$f(u,v) = u_1 v_1 - u_2 v_1 - u_1 v_2 + 4u_2 v_2 = v_1 u_1 - v_1 u_2 - v_2 u_1 + 4v_2 u_2$$
$$= f(v, u)$$

$$⑧ f(u+v, w) = f(u+v, w) = f((u_1+v_1, u_2+v_2), (w_1, w_2))$$

$$= (u_1+v_1)w_1 - (u_2+v_2)w_1 - (u_1+v_1)w_2 + 4(u_2+v_2)w_2$$

$$= (u_1w_1 - u_2w_1 - u_1w_2 + 4u_2w_2) + (v_1w_1 - v_2w_1 - v_1w_2 + 4v_2w_2)$$

$$= f(u, w) + f(v, w)$$

$$\begin{aligned} ⑧ f(c \cdot u, v) &= f((cu_1, cu_2), (v_1, v_2)) = (cu_1)v_1 - (cu_2)v_1 - (cu_1)v_2 + 4(cu_2)v_2 \\ &= c(u_1v_1 - u_2v_1 - u_1v_2 + 4u_2v_2) \\ &= c \cdot f(u, v) \end{aligned}$$

4 şartı da sağladığından, f bir iç çarpıdır.

$$\begin{aligned} ③ f: \mathbb{R}^2 \times \mathbb{R}^2 &\rightarrow \mathbb{R} \quad \text{fonksiyonu, } \mathbb{R}^2 \text{ uzayında bir iç çarpım} \\ f(u, v) &= -u_1v_1 + u_2v_2 \end{aligned}$$

olur mu?

Çözüm. $u = (1, 1) \neq 0$ alalım

$f(u, u) = -1 \cdot 1 + 1 \cdot 1 = 0$ olur. Dolayısıyla ilk şart sağlanmaz.

Böylece f bir iç çarpım değildir.